

Република Србија
ВРХОВНИ КАСАЦИОНИ СУД
Рев2 174/2022
23.05.2022. године
Београд

У ИМЕ НАРОДА

Врховни касациони суд, у већу састављеном од судија: Катарине Манојловић Андрић, председника већа, Гордане Џакула и Бранислава Босиљковића, чланова већа, у парници из радног односа тужиоца АА из ..., чији је пуномоћник Марко М. Милутиновић, адвокат из ..., против туженог АД „YUNOR-EXPORT“ из Јагодине, чији је пуномоћник Далиборка Марковић, адвокат из ..., ради поништаја решења о отказу, одлучујући о ревизији туженог изјављеној против пресуде Апелационог суда у Крагујевцу Гж1 3279/20 од 21.09.2021. године, у седници већа одржаној 23.05.2022. године, донео је

ПРЕСУДУ

ОДБИЈА СЕ као неоснована ревизија туженог изјављена против пресуде Апелационог суда у Крагујевцу Гж1 3279/20 од 21.09.2021. године.

ОДБИЈА СЕ захтев туженог за накнаду трошкова ревизијског поступка.

ОДБИЈА СЕ захтев тужиоца за накнаду трошкова одговора на ревизију.

Образложење

Пресудом Основног суда у Јагодини П1 607/2019 од 02.09.2020. године, ставом I изреке, усвојен је тужбени захтев тужиоца и поништено као незаконито решење туженог број .. од 23.12.2016. године о отказу уговора о раду тужиоца, а тужени обавезан да тужиоца врати на рад, у року од 8 дана од дана пријема пресуде, под претњом принудног извршења. Ставом II изреке, обавезан је тужени да тужиоцу исплати на име трошкова парничног поступка износ од 183.500,00 динара, у року од осам дана од дана пријема пресуде, под претњом принудног извршења.

Пресудом Апелационог суда у Крагујевцу Гж1 3279/20 од 21.09.2021. године, ставом првим изреке, одбијена је као неоснована жалба туженог и потврђена првостепена пресуда. Ставом другим изреке, одбијен је као неоснован захтев туженог за накнаду трошкова жалбеног поступка.

Против правноснажне другостепене пресуде тужени је благовремено изјавио ревизију из свих законских разлога.

Тужилац је преко пуномоћника доставио одговор на ревизију туженог у коме је оспорио наводе ревизије са предлогом да Врховни касациони суд ревизију одбије као неосновану. Тражио је трошкове за састав одговора на ревизију од стране адвоката.

Врховни касациони суд је испитао побијану пресуду на основу члана 408. Закона о парничном поступку ("Службени гласник РС", бр. 72/11, 49/13-УС, 74/13-УС, 55/14... 18/20) – у даљем тексту: ЗПП и утврдио да ревизија туженог није основана.

У поступку није учињена битна повреда одредаба парничног поступка из члана 374. став 2. тачка 2) ЗПП, на коју Врховни касациони суд пази по службеној дужности, као ни друге битне повреде одредаба парничног поступка из члана 407. став 1. ЗПП, због којих се ревизија може изјавити.

Према утврђеном чињеничном стању, тужилац је био у радном односу код туженог од 02.12.2004. до 23.12.2016. године. Тужиоцу је решењем о отказу уговора о раду престао радни однос због престанка потребе за његовим радом, с обзиром да је тужени дана 25.11.2016. године донео измене и допуне Правилника о организацији и систематизацији послова, тако што је укинута организациона јединица ПЈ „Кланица са пандлерајем“ и ПЈ „Вешерај“, а самим тим и радна места у тим организационим јединицама, укључујући и послове ... које је обављао тужилац. Тужени је 15.12.2016. године донео Програм решавања вишка запослених, којим је предвидео критеријуме за утврђење вишка запослених, са списком 60 запослених који представљају вишак запослених, са елементима оцењивања резултата рада запослених које спроводе непосредни руководиоци, ради спровођења мере запошљавања и то премештај на друге послове укупно 36 запослених из укинутих организационих јединица. Из извештаја о раду запослених произлази да је извршено оцењивање запослених са 01.11.2016. године, да је за период оцењивања узета година рада која претходи датуму оцењивања, а у случају да је запослени у периоду оцењивања био одсутан у дужем трајању по основу боловања, породилског одсуства и слично – за оцењивање је узет период од годину дана пре одласка запосленог на одсуство. Оцењивање је вршено два пута годишње (сваких шест месеци), при чему је непосредни руководилац вршио оцењивање свих запослених, па и тужиоца. Непосредни руководилац је оцењивао тужиоца у последње три – четири године пре отказа онда када је радио, а не када је био на боловању, и то на основу прописаних критеријума: квалитета рада, грешака, пропуста, самосталности, иницијативности, нивоа сарађивања, поштовања правила рада и дисциплине према средствима рада. У првостепеном поступку обављено је економско-финансијско вештачење на основу кога је утврђено да је тужилац у периоду од 01.11.2015. до 31.10.2016. године остварио укупно 1552 сата ефективног рада или 194 радна дана, а да је на боловању био 392 сата или 49 радних дана. Допунским вештачењем је утврђено да је од маја до октобра 2016. године, у периоду од шест месеци пре датума оцењивања које је извршено 01.11.2016. године, тужилац остварио 672 сата ефективног рада или 84 радна дана, а да је 328 сати или 41 дан био на боловању.

На основу наведеног чињеничног стања, нижестепени судови су нашли да је тужилац оцењен за доста краћи период и то за време док је био одсутан са рада, мимо прописаних критеријума и периода оцењивања и супротно усвојеном Програму, односно да за оцену резултата рада тужиоца није узет прописани период од једне године. Осим тога, критеријуми и мерила за оцењивање запослених код туженог прописани су у Програму за решавање вишка запослених који је усвојен 15.12.2016. године, а оцењивање запослених је извршено пре доношења Програма 01.11.2016. године, што поступак оцењивања чини неправилним.

Одредбом члана 153. Закона о раду („Службени гласник РС“ бр. 24/05, 61/05... 75/14) прописано је да је послодавац дужан да донесе програм решавања вишка запослених, ако утврди да ће због технолошких, економских или организационих промена у оквиру периода од 30 дана доћи до престанка потребе за радом запослених

на неодређено време, и то за најмање, између осталог, 30 запослених код послодавца који има у радном односу преко 300 запослених на неодређено време. Према одредби члана 154. истог закона, послодавац је дужан да, пре доношења програма, у сарадњи са репрезентативним синдикатом код послодавца и републичком организацијом надлежном за запошљавање, предузме одговарајуће мере за ново запошљавање вишка запослених.

По оцени Врховног касационог суда правилно су нижестепени судови применили материјално право када су закључили да је оспорено решење о отказу уговора о раду тужиоца незаконито јер поступак решавања вишка запослених код туженог у 2016. години није спроведен у складу са општим актима туженог.

Ревизијом се неосновано указује да тужиочево одсуство са рада у одређеним периодима није утицало на правилну оцену његових резултата и да се његово одсуство у току једне године не може сматрати джим одсуством јер није одсуствовао са рада у дужем временском периоду у континуитету, него у краћим периодима. Врховни касациони суд оцењује да су ови наводи неосновани зато што тужени у својим актима није установио критеријуме за дуже одсуство са рада по основу боловања, односно није образложио на основу којих критеријума је третирао тужиочево одсуство са рада као краће боловање.

Како је усвојен тужбени захтев тужиоца за поништај решења о отказу уговора о раду, то је правилна и одлука о враћању тужиоца на рад јер је последица поништаја решења о отказу уговора о раду реинтеграција запосленог на основу одредбе члана 191. став 1. Закона о раду.

Имајући у виду изложено, Врховни касациони суд је нашао да ревизију треба одбити као неосновану, па је на основу члана 414. став 1. ЗПП одлучио као у ставу првом изреке.

Како је ревизија туженог одбијена као неоснована, одбијен је његов захтев за накнаду трошкова ревизијског поступка, па је на основу чл. 153. и 154. став 1. ЗПП одлучено као у ставу другом изреке.

С обзиром на то да одговор тужиоца на ревизију туженог није обавезан, одбијен је и захтев тужиоца за накнаду трошкова одговора на ревизију.

**Председник већа – судија
Катарина Манојловић Андрић, с.р.**

За тачност отправка
Управитељ писарнице
Марина Антонић